

Työnantajayhteistyön kehittäminen – Maahanmuuttaneiden rekrytoinnin tukeminen Ylä-Savossa

Kysely maahanmuuttajien rekrytointiin liittyvistä haasteista

Hankkeen tavoitteena oli myös kehittää työnantajayhteistyötä, jotta työnantajat rekrytoisivat enemmän maahanmuuttajia. Osana työnantajayhteistyön kehittämistä hankkeessa kartoitettiin työnantajien näkemyksiä siitä, miten maahanmuuttajien työllistämistä voitaisiin edistää. Keväällä 2016 Ylä-Savossa toteutettiin työnantajille kohdennettu kysely, jolla selvitettiin maahanmuuttajien rekrytointiin liittyviä haasteita. Kyselyn tavoitteena oli selvittää, millaisia maahanmuuttajien rekrytointiin liittyviä haasteita Ylä-Savon yritykset ovat kohdanneet, ja millaista tietoa yritykset tarvitsisivat maahanmuuttajien työllistämisen tueksi. Kysely toteutettiin osana MANOT-hankkeeseen liittyvää Ylä-Savon työnantajayhteistyön kehittämistä.

Kysely lähetettiin neljälletoista Ylä-Savossa toimivalle yritykselle tai työnantajalle, jotka oli poimittu kohde-ryhmäksi yhteistyössä MANOT-hankkeen kehittämisryhmän jäsenten kanssa. Lisäksi Pohjois-Savon TE-toimistoa, Etappi-työllisyyspalveluja, maahanmuuttoneuvoja Kaja Rahkema, Ylä-Savon ammattiopistoa ja Ylä-Savossa toimivaa Y-Paja-hanketta sekä alueella toimivia yrityksiä pyydettiin levittämään kyselyä omille työnantajaverkostoilleen. Kysely toteutettiin sähköisellä lomakkeella maaliskuussa 2016. Vastausaikaa kyselyyn oli noin kolme viikkoa.

Kyselyyn vastasi yhteensä kuusi yritystä. Viisi kyselyyn vastanneista yrityksistä oli PK-yrityksiä, joista neljä yritystä oli kooltaan pieniä yrityksiä (henkilöstöä alle 50 työntekijää). Yhden vastanneen yrityksen henkilöstömäärä oli 320 työntekijää. Kolmella yrityksistä oli aikaisempaa kokemusta maahanmuuttajien rekrytoinnista, kolmella kyselyyn vastanneella yrityksellä ei taas ollut lainkaan aikaisempaa kokemusta maahanmuuttajien rekrytoinnista.

Maahanmuuttajien rekrytointiin liittyviksi haasteiksi kyselyn vastaajat mainitsivat työlupiin ja verotukseen liittyvät asiat sekä kielitaidon puutteen. Maahanmuuttajien työllistymiseen liittyen yritykset toivoivat lisää tietoa muun muassa TE-toimiston rekrytointia tukevista palveluista, sosiaaliturvan ja Kela-kortin hakemisesta, oleskeluluvista ja oikeudesta työskennellä Suomessa, muista rekrytoinnin tukipalveluista Ylä-Savon alueella sekä verotukseen ja ulkomaalaisen työntekijän rekisteröitymiseen liittyvistä asioista. Kyselyssä esille tulleet työnantajien tarve saada lisää tietoa TE-palveluista huomioitiin Ylä-Savossa järjestetyssä Työpaikkavalmentajakoulutuksessa, jossa Pohjois-Savon TE-toimiston asiantuntijat kävivät esittelemässä maahanmuuttajien työllistymistä tukevia palveluja.

Kyselyssä tuli esille, että maahanmuuttajien työllistymistä edistäviä palveluita voitaisiin yritysten näkökulmasta kehittää siten, että näkyvyyttä ja tiedottamista maahanmuuttajien työllistämisen mahdollisuuksista liittäisiin alueen yrityksille. Maahanmuuttajien työllistämistä voitaisiin helpottaa muun muassa järjestämällä maahanmuuttajien vierailuja työpaikoille esimerkiksi yhdessä TE-toimiston henkilöstön kanssa. Työnantajien tarpeita ja toiveita voitaisiin huomioida paremmin, jos maahanmuuttajia palkanneille yrityksille järjestettäisiin yhteisiä tilaisuuksia, joissa saataisiin laajempi näkökulma eri yritysten tarpeista tai positiivisista kokemuksista.

Työpaikkavalmentajakoulutus

Suurimpana haasteena työnantajayhteistyön kehittämisessä on yritysten tavoittaminen. Hanke järjesti lisäl-messa työnantajille suunnatun kyselyn tulosten perusteella maksuttoman Työpaikkavalmentajakoulutuksen, jonka tavoitteena oli lisätä työyhteisöjen taitoja kohdata monimuotoisuutta sekä perehdyttää maahanmuuttajia omalla työpaikallaan. Samalla koulutuksessa haluttiin tuoda esille erityisesti TE-palveluita, jotka tukevat maahanmuuttajien työllistämistä. Koulutus oli tarkoitettu ensisijaisesti Ylä-Savon pk-yrityksille, jotka työllistävät tai ovat tulevaisuudessa työllistämässä maahan muuttaneita työntekijöitä. Koulutukseen saivat osallistua myös välityömarkkinatoimijat sekä kuntien työllisyysneuvonantajien yksiköiden työntekijät. Koulutuksen sisältöinä olivat monimuotoinen työyhteisö, työssä jaksaminen ja työhyvinvointi sekä ratkaisukeskeinen lähestymistapa ja ohjaustyö.

Koulutukseen osallistui kymmenen osallistujaa, joista kolme työskenteli yrityksessä, kolme välityömarkkinoilla ja neljä eri kuntien työllisyysyksiköissä. Ensisijaista kohderyhmää ei koulutuksessa tavoitettu toivotulla tavalla. Sekä Työpaikkavalmentajakoulutus että työnantajille suunnattu kysely tavoittivat vain pienen joukon työnantajia. Yrityksiin jalkautuminen sekä vertaisoppimismahdollisuuksien luominen voisivat toimia parhaina tapoina välittää tietoa työnantajien käytettävissä olevista palveluista, joilla voitaisiin edistää myös maahanmuuttajien työllistymistä. Lisäksi samalla voitaisiin laajemmin kartoittaa sitä, miten maahanmuuttajien työllistäminen saataisiin mahdollisimman sujuvaksi ja houkuttelevaksi työnantajille. Työnantajat kokevat toisinaan, että he eivät halua palkata maahanmuuttajia, koska maahanmuuttajan rekrytointiprosessi on työläs. Osana maahanmuuttajien rekrytointiprosessin sujuvoittamista lisälmen kaupungin maahanmuuttoneuvoja kokosi vaiheittaisen lyhyen ohjeen maahanmuuttajan rekrytointiprosessin vaiheista ja niiden etenemisjärjestyksestä sekä oikeista tahoista, joihin työnantajan tulee Ylä-Savon alueella olla yhteydessä rekrytoidessaan maahan muuttanutta työntekijää.

Osallistujien organisaatiot:

- TOIMI-säätiö
- lisälmen kaupunki
- Sonkajärven kunta
- Pohjois-Savon TE-toimisto
- Vieremän kunta
- Lapinlahden kunta
- SKS Connecto Oy